

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVII.

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrisuri nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Ziemlich
Schick, Rudolf Haas, A. Oppel;
Nachfolger; Anton Oppel; J.
Dunneberg; în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas. Suc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețurile inserțiilor: o serie
garmond pe o colonă 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 80 bani.

„Gazeta” iese în mâna care ți.
Abonamente pentru Austro-Ungaris:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
la administrațiunea, piața mare,
Târgul Inalt Nr. 38 etajul I:
L: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună esempliară 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 254.

Brașov, Sâmbătă, 19 Noemvre (1 Decemvre)

1894.

Amânarea crizei.

Brașov, 18 Noemvre v.

Crisa ministerială, ce se cre-
dea, că va izbucni în Budapesta, în
urma scandalului dela Dobrițină, s'a
delăturat érași, dér pentru cât
timp?

Era nespasă bucuria în tabăra
oficioșilor, că ministru-președinte
Wekerle, în audiența ce a avut-o la
monarchul, a reușit a clarifica ces-
tiunea de încredere și că nu numai
că n'a înaintat demisiunea cabine-
tului, déră a primit asigurarea, că
peste puțin se vor sancționa cele
trei proiecte de lege politice-biserice-
scă votate de dietă.

N'au trecut însenic 48 de ore
și oficioșii au început să mai scadă
din entuziasmul lor pentru pre-
tinsa victorie, mărturisind, că încă
nu sunt delăturate toate greutățile
situațiunei, și că rezultatul dobân-
dit de Wekerle încă nu este defi-
nitiv.

De-ocamdată sunt mulțumiți
oficioși, că nu este criză ministe-
rială și și mai mult i-a liniștit de-
clarațiunea, ce a făcut-o Wekerle
Marți séra în clubul guvernamen-
tal, că sancționarea celor trei pro-
iecte de lege politice-bisericești se
va da actualului cabinet. S'astăptă,
ca ea să urmeze în decursul sêp-
tămănei viitoare.

Cu toate aceste este ceva, ce ne-
liniștesce pe ómenii guvernului. Ei
se prefac a fi foarte satisfăcuți cu
rezultatul călătoriei din urmă a mi-
nistriului-președinte, dér în fond
sunt nemulțumiți și îngrijați. De
aici se vede, că criza s'a amănat
de fapt, déră nu s'a delăturat.

S'afirmă din nou, că între mi-
nistriul Szilagy și Wekerle s'au
născut neînțelegeri serioase, că Szi-
lagy nu este de loc mulțumit cu

rezultatul audienței, ce a avut
Wekerle la Viena. El a fost pen-
tru înaintarea demisiunei cabinetu-
lui, decât nu se va da neamănat
sancționarea și nu se vor debate
imediat cele două proiecte de lege
restante în camera magnaților. We-
kerle însă n'a prezentat demisiunea
și s'a învoit a se amăna și sanc-
țiunea și desbaterea în camera mag-
naților, ba se dice, că s'a obligat
chiar, în Viena, ca decât ar fi din
nou respinse aceste proiecte de lege,
să nu le mai supună discușiunei
diete în sesiunea acésta.

Sunt dér greutăți, de cari încă
n'a scăpat guvernul Wekerle. Una
din cele mai mari este și rămăne
fără îndoie măhnirea ce a pro-
dus-o între factorii competenți la
Viena politica de duplicitate a gu-
vernului în afacerea agitațiunilor
și a scandalurilor Kossuthiste. Rês-
punsul ce l'au dat Hieronymi și
Szilagy la cunoscuta interpelare a
cuprins mai mult o aprobare, de-
cât o reprobare a acestor agita-
țiuni și scandale.

Wekerle vedându ce impresiune
rea a produs purtarea colegilor
sei la locul mai înalt, a voit să
îndrepte lucrul și a pus la cale
pe deputatul din stanga extremă
Emerich Veszter să interpeleze din
nou în afacerea Kossuth, ca apoi
guvernul să dea un răspuns mai
mulțumitor. Dér kossuthiștii sim-
țind ce se pregătesce, s'au vorbit
să zădărnicescă interpelațiunea lui
Veszter, făcându un scandal ne mai
pomenit. Veszter și-a tot amănat
interpelațiunea, până în cele din urmă
și-a retras-o între chiuiturile și ho-
hotele soților săi kossuthiști.

Stăpâni situațiunei sunt și rês-
mănu déră Kossuthiștii, și Wekerle
trebuie să le facă pe voiă, și drept
au cei ce dicu, că guvernul ungu-

resc stă ađi sub curatela lui Fran-
ciscu Kossuth.

D-lu Hieronymi a rezolvat în
24 de ore petițiunea de încetățenire a
lui Kossuth, și acésta după scanda-
lul dela Dobrițină. Eată o dovadă.

Este în adevăr surprindător,
că unui ast-fel de guvern i se
mai îngăduie să se țină la cârmă
fiă și numai pentru scurt timp.
Dér cumcă dizele i sunt numărate,
se vede și din neliniștea, ce n'o pot
destul de bine ascunde oficioșii săi
din Pesta.

Adunarea din Sibiu.

Sibiu, 29 Noemvre 1894.

(Raportu specialu alu „Gaz. Trans“).

În scrisorea premergătoare, v'am dat
o iconă cât mai completă a decursului
adunării alegătorilor. Ađi viu a întregi
raportul, comunicându-vă și unele amăn-
unte petrecute înainte de începerea adu-
nării.

Marți séra a fost cină comună la osp-
tăria Ardeanu. Aici am avut bucuria de
a întâmpina vreo 40 de țărani bănățeni
sosiți cu trenul de 10 ore séra, în frunte
cu preoții lor. Au mai sosit totu cu
acest tren țărani din comunele de pe
Târnava-mică. Spuneau, că în fiă-care
cupu de clasa III-a s'au suit dela Copșa
câte doi gendarmi, cari i-au însoțit până
la Sibiu. Se vede, că guvernul nici până
ađi, după atâtea probe date de poporul
nostru, nu e convins, că Românii sunt
ómeni de ordine.

Cu trenurile de Mercuri dimineața
a sosit cea mai mare parte, care a împlat
orașul cu unde de Români. Au venit in-
teligență și popor din multe ținuturi ale
Transilvaniei; din Banat, Bihor, Sălagiu,
din părțile Sătmărene, unii până și din
punctele extreme locuite de Români. Ro-
mânii din jurul Sibiului și-au împlinit

datorița corectă, prezentându-se din fiă
care comună aproape toți bărbații.

Sala adunării (dela Gesellschaftshaus)
a fost frumoș decorată, ceva mai simplu
ca cu ocaziunea conferenței din 1893, dér
forțe potrivită cu atmosfera de ađi, mai
apăsătoare ca ori și când. Sala fu inunda-
de țărani și inteligenți, publicul era așa
de îndesuit, încât și cea mai mică miș-
care îți era imposibilă.

Pe galerii un număr de aproape
300 femei române înălțau decorul adunării.

La masa diariștilor erau, afară de
d. Rubin dela „Independența“, încă doi ra-
portori ai diarelor din Bucuresci: d. Ian-
covescu („Voința Națională“) și d. Capel-
leanu (Naționalul).

Din decursul adunării mai notăm
ca momentu remarcabil, că atunci, când
adunarea a ađit cetindu-se din lista co-
misiunei de 50 numele Lucaci (Constan-
tin, fratele condamnatului) a izbucnit o
furtună de aplause și strigări entusiaste in-
delungate.

După vorbirea lui Moș Herlea, care
între altele a propus, ca pe cale legală
să se întrevină la Majestatea Sa pentru
șurarea sorții iubiților noștri condamnați
dela temnițele Vașului și a Seghedinului,
președintele adunării a declarat, că nu
pote admite la discușiune acésta propunere,
nefiind pusă la ordinea dizele.

Acuma viu a vă da, după însemnările,
ce mi le-am făcut, o schiță a cuprinsului
raportului comisiunei de 50, cetit de rapor-
torul Rusu-Șirianu, după redeschiderea
adunării.

Raportul nu conține idei, cari să nu
se fi discutate, în diferite variațiuni, prin
diare, și formez așa dicându o parafrază
a proiectului de rezoluțiune, ce vi l'am tri-
mis. El începe cu cuvintele cunoscute
din declarațiunea făcută la Clușiu de preș-
edintele Rațiu, că: „esistența unei națiuni
nu se discută, ea se afirmă“ și dice, că o
ast-fel de afirmare este și adunarea de

MOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Porumbu rîdătoru.

De Etienne Carjat.

Eram așa de fericit, de-a puté face
cunoscința lui Carpeaux, a cărui talentu
neindoiș îl admirai într'o statuétă de-a
lui. El era un sculptor de primul re-
nume, și în același timp un om foarte
amabil și vrednic de iubit, însă ca toți
artiștii, era de-o natură foarte caracte-
ristică. Când după un anumit timp am
dat loc în foia mea unui articolu, în care
exprimam după puțină impresiuni de a-
dâncă admirațiunea pentru una din cele mai
alese figuri ale dânsului, primii dela el
un amabil biletu, în care mă invită să
petrec o ți în atelierul Rue Michel-
Ange.

Era câteva luni după onunia lui, și
el era îmbetăt de deliciul începutului
vieții casnice, a cărei strălucire avea să se
întance în curând spre nimicirea liniștei
și a activității saie artistice. El era vialu,
plin de spirit și avea fantasii admira-
bile.

La dejun ne invită tinera lui soție
jos în grădină, la umbra unei verande,
unde luarăm cafeaua. Era o ți admira-
bilă; óspeții încantați de-a vedé pe do-
mul casei întinerit și plin de ferioire,
il rugară să le enareze ceva despre viața
lui, ce-a petrecut-o în Roma, unde, ca toți
artiștii, trebuia și el să fi avut vre-o
aventură romantică.

Carpeaux roși întâiu, după ce însă
rugările nu mai încetau, goli elu paharul
de șampaniă, pentru a-și lua curagiul, apoi
se întorse către tinera sa soție și prindendu
mâna ei, dize suridându: „Ei, vréu o is-
toriă din juneța mea; le facu pe voiă,
dér promite-mi, că tu nu te vei supéra pe
mine.“

După-ce primi imediat promisiu-
nea dorită, încep el în modul urmă-
toru:

Tot-déuna am fost privit, ca un
sêlbatic, din causă că iubeam singură-
tatea, care-mi da voiă să cuget la arta
mea, la operele, cari le-aș puté executa
mai târziu. Acestu renume îmi urmă chiar
și în Roma, unde în curând găsi came-
rad, cari se aliaseră pentru a-mi juca
și mie totu felul de blăstămății și glume
próste, ce erau obicinuie a se juca no-

viților din atelierul Parisului, cari mer-
geau la Roma.

Câte-va lovituri puternice de pumn,
pe cari eu, ca adevăratu fiu de zidar, ce
sunt, am știut să le împart, în cu-
rându îi aduse la tăcere; cu toate aceste
însă simțiam pururi o dușmăniă ascunsă
între camarad. Eu începui a încunju-
cât se pôte de multu prândurile comune
la restaurante, preferind mai bine buca-
tele de țéră a vrunei Trattoria în Traste-
vere.

Acolo cel puțin puteam mânca în
liniște, admirându tipurile minunate ale ve-
cinilor de masă.

După ce luam în grabă modesta mea
măncare, urcam cu iuțelă mare scările lo-
cuiței mele situată în altu treilea catu,
care o închiriam într'o parte părăsită,
dér pitorescă, a orașului. Acolo 'mi aveam
atelierul în care lucram, când aveam voie,
ér când nu puteam ca o șopârlă, să mă
tăresc în sóre pe sub ruine.

Intr'una din aceste zile ale lenevirei,
când umblam rătécind mecanice pe te-
rassa unei grădini colosale, rămăsei de-odată
cuprinsu de admirațiunea, pironit locului.
Măreța siluetă a unei țărance din Cam-
pagna romană, cu brațele ridicare, pur-

tându o corfă pe cap, cu bustu puternic
și bine dezvoltat, se înalță de lângă pă-
retele albu din partea opusă. Când mă în-
torsei, zării în nemijlocita mea apropiere
ființa admirabilă, a cărei siluetă m'a re-
ținut în drum, și acésta fată ridea cu
hohot de fața mea uimită. Fiind-că eu nu
vorbiam și cocheta ghicise zăpăcéla mea,
așeă ea coșul pe pământ și-mi ofer
gratios una dintre frumoșele smochine,
cari erau în coș.

— „Tu ești unu artistu, nu-i așa?“
dize ea.

— „Da, și decât ai voi să-mi stai de
modelu...“

— „Imposibil!“ îmi răspuse o ma-
trônă bătrână, uricioasă, care o însoția.
„Noi trebuie să părăsim Roma încă as-
tăzi.“

Eu insistai, rugându cu privirea pe
acésta răpitore frumoșă, ca să-mi satis-
facă dorința. Ii oferii în același timp un
prețu foarte considerabil în proporți cu
împrejurările pungei mele, bătrâna însă pro-
testa, deși era șgărcită. Tinerei fete i-se
facu milă de zăpăcéla mea. Ea lăsă pe
mama ei să trecă, și-mi dize cu serio-
sitate:

ați; prin aceea, că a venit în numărul așa de mare la adunare, poporul dovedește, că vrea să trăiască ca națiune, cu drepturile, ce i-se cuvin. Dér adunarea este și un răspuns la ordonanța ministrului de interne dela 16 Iunie a. c., prin care se sisteză activitatea partidei naționale române și i se impune să își facă ca reuniune politică statute, care să fie aprobate de guvern. (Aici s'aud strigări: nici-odată!) Adunarea trebuie să răspundă la această ordinație c'unu protest solemn, arătând nedreptatea ei, și că nu-o poate primi cu nepăsare, când ea vrea să înăbușe organismul vieții noastre politice.

Nici una din partidele maghiare n'are statute și nu e nici o lege, care se impună aceste; cu toate acestea kossuthistilor le este iertată a avea în program schimbarea radicală a legilor fundamentale din 1867.

Partidul nostru nu este o reuniune, ci însuși poporul, și existența unui popor nu se poate desființa prin ordine ministeriale. Dér ordinul ministerial dela 1875 nici nu iertă înființarea de reuniuni politice cu caracter național. Și apoi ce ar fi, când partidul nostru ar face atârnatore programa sa dela aprobarea guvernului?

Se vede dér, că și ordinul de oprire dela 16 Iunie a. c. e una din măsurile excepționale, cu scop de-a scote pe Români din cadrul legii. Dér nu putem lăsa să ni-se spargă rândurile și ne vom grupa și mai strâns în jurul programului național dela 1881. Nu putem slăbi în susținerea acestui program și nu ne-am pute depărta nici de cei, care în anii din urmă au condus partidul național. Ei au fost copleșiți, dér lupta în care au căzut, procesul Memorandului, rămâne celebră prin manifestarea cu însuflețire a forții poporului român la Clușiu.

Raportul amintesc violențele, ce s'au comis, osândele ce au urmat și constată, că Românii nu s'au înfricat și că din contră față cu condamnării a creșterii iubirea lor. Acesta, precum și solidaritatea au dovedit-o mai strălucit cu ocaziunea călătoriei ministrului Hieronymi în Ardeal, căci Românii s'au ferit a da față cu el.

Mai amintesc gónele puse în scenă după proces, încălcările gendarmilor, aducerea de miliții în sate, prigonirea tinerimei universitare; până și jocurile dela sate au fost oprite în multe locuri. Afară de osândiții în procesul Memorandului, au intrat în temniță încă 30 Români și câte alte pedepse nu s'au dictat la judecătorii de cerc și pe cale administrativă.

Raportul descrie apoi modul brutal, cum au fost duși în temnițe membrii comitetului, ca nise făcători de rele, și cum suferă ei astăzi împreună cu familiile lor.

Proiectele de legi religioase și legea colonizărilor sunt îndreptate asemenea în contra noastră, și în legătură cu aceste nedreptăți, raportul vorbește de înfrățirea în dureri a Românilor cu Slovaci și Serbii, care îndură aceleași asupri. Aceste popore simt, că sunt avizate unele la altele și s'a făcut o apropiere între bărbaii lor, care ar fi necesar ca să se pecetluască prin convocarea unui congres al naționalităților. Solidaritatea între naționalitățile nemaghiare este chiar în interesul patriei.

Raportul accentuează mai departe cum foile mari europene au luat în apărare cauza română înaintea lumii civilizate, cum se discută cestiunea română și se osindesc contrarii noștri. Frații noștri latini ne-au sprijinit; cu deosebire Francezi, Italiani, Spanioli ni-au adresat cuvinte de mângâiere și încurajare. Dér inima noastră a tresăltat de bucurie auzind vocea de încurajare a fraților noștri de peste Carpați, care sprijinesc cauza noastră cu atâta iubire, ce au manifestat-o în mod atârnat de impunător în numeroase adunări.

În fine raportul atrage atențiunea adunării asupra cestiunilor de mai sus și îi recomandă spre primire proiectul de rezoluție formulat de comisiune.

Mai amintesc, că au sosit din multe părți telegame, prin care se salută adunarea. Acestea însă nu s'au cetit din cauza timpului înaintat.

Cei mai mulți au plecat erii cu trenurile dela 5 și dela 10 séra; înainte de plecare a mai fost o convenire mai mare, totu în restaurantul Ardeanu.

Rap.

Presă maghiară și adunarea din Sibiu.

Foile ungurești se ocupă cu adunarea de Miercuri din Sibiu, și turbând de ură pentru modul cum bravul nostru popor a dat și de astă-dată dovadă de interesul cald ce-lu pórta pentru marea și sfânta lui cauză, injură și strigă după măsuri coercitive contra „Valahilor“.

„Egyetértés“ constată cu multă părere de rău, că Românii nu vor să se plece dinaintea ordinului ministerial, care în mod ilegal a sistat activitatea comitetului nostru central. Folia kossuthistă se miră, cum de guvernul unguresc a voit ca numai printr-o simplă ordinație să reglementeze activitatea politică a unei „națiuni străine“ și nu și poate exprima în deajuns surprinderea, că guvernul din Bucuresci le suferă toate în tăcere, n'a suprimat cu forța vătămarea suveranității statului (ungar), ba din potrivă nu face nici pașii diplomatice obișnuiți pentru re-

gularea lucrurilor (auți minune!) Spune apoi, că „celu ce nu se plecă trebuie zdrobit“ — adică Românii trebuie zdrobiți. O superă mult pe fóiea kossuthistă, că Românii se numesc națiune într-unu rang cu Maghiarii, căci, dice ea, în Ungaria numai o „națiune“ există și poate exista: „națiunea maghiară“. „Egyetértés“ își dá apoi silința să detragă din însămnătatea adunării din Sibiu, apoi sfinșese prin a-și exprima credința, că după-ce voru trece zilele de „crisă“, guvernul se va ocupa serios cu „domniile acestia“. De sigur ministrul Hieronymi — dice „Egyetértés“ — va clătina din cap, când va ajunge la cunoștința rezoluțiilor din Sibiu, și va vedé, că călătoria lui în Ardeal nu plătesce o cépă degerată. E timpul — strigă Kossuthistă — dela numita fóia — să resolvăm cestiunea de naționalitate cu mijloce serioase și radicale. Să nu se facă din ea cestiunea nici unui partid, căci cestiunea aceasta este cestiunea de viață a națiunii maghiare și a statului maghiar.

„Pesti Naplo“ dice într-unu entrefilet, că de rândul acesta s'au adunat la Sibiu alegătorii ér nu delegații acestora. Ia apoi notița despre articolul „Gazeti“, scris cu câte-va zile înainte despre adunare, în care am susținut, că cestiuni mari se pot lămurii numai prin polemii leale și basate pe principii. Folia ungurescă se ocupă apoi de atacurile insolente ale „Tribunei“ contra „Gazetei“, „Dreptății“ și contra d-lui Mocsonyi, și prezintă situațiunea în mod fals, ca și când între Români s'ar fi ivit desbinare.

„Rudapesti Hirlap“ într-unu articol de fond dice, între altele, că adunarea din Sibiu denotă o „stare tristă, care stă în legătură cu slăbirea politică a Ungariei“, apoi dá expresia iluziunii, că poziția ce-a luat-o Mocsonyi față de adunare, însămnă o fasă nouă a politicei de naționalitate.

„Koloszvár“ se ocupă într-unu primu articol cu adunarea din Sibiu, dicéndu că arangiatorilor li-a succés a duce multu popor la Sibiu. Dice apoi, că spiritul adunării a fost pașnic și liniștit, cum n'a fost altă-dată. Adunarea — dice „Koloszvár“ — n'a fost alcătuită după modul obișnuit până acum, adică din bărbai de încredere aleși de alegătorii români, și adaugă, că ea a fost numai expresiunea vederilor unei foi, care de rândul acesta nu s'a manifestat în colónele ei, ci cu graiu viu și cu óre care s'arbitore teatrală

SCRIRILE DILEI.

— 18 (30) Novembre.

„Limba română în școle ungurești“. Sub titlul acesta publică „Koloszvár“ scirea, că ministrul român de culte a ordonat, ca

în școla elementară ev. ref. din Bucuresci a căreia limbă de propunere este cea maghiară și la care funcționează doi învățători maghiari, să se introducă în viitor și limba română, ca studiu obligat de propunere. Apoi adaugă: „Așa dér nu va fi după cum au pretins ultraiștii, ca adică limba maghiară să fie cu desăvârșire eliminată din școlă“. — Fórte bine, dér decât însiși Ungurii seiu și vedú, că în capitala unui stat național, ca România, poate să funcționeze în totă libertatea o școlă națională maghiară, cum de nu se rușinezi a se mai lăuda cu „liberalismul“ lor, — ei, care aici într-unu stat poliglot nu pot suferi altă limbă și cultură, afară de limba și „cultura“ ungurescă? Nu vedú chiar și numai din acesta, câtu de neumană și câtu de contrară cu postulatele adevăratului liberalism este tractarea lor față cu națiunile nemaghiare, care constituie majoritatea locuitorilor din țera?

— o —

† Augusta Glodar, prima profesora diplomată a școlei fraebeliane române din locu, fiica venerabilului profesor în pensiune Dr. V. Glodariu dela gimnaziul român din Brașov, a réposatú ađi-diminéță în etate abia de 23 ani. Augusta Glodariu a fost o profesora esemplară de consciențioasă și peste măsură devotată misiunii sale. Prin mórtea ei, institutul nostru fraebelian a înduratú, fără îndoelă, o pierdere fórte simțită și greu de reparat. Ne asociăm din inimă la doliul întristatei familii, căreia îi adresăm condolențele noastre cele mai sincere.

— o —

Mulțămita unui renegat. Episcopul rutén gr. cat. din Muncaci, Firczak Gyula, în semn da mulțămită pentru primirea, ce i s'a făcut la Sigetulu Marmatei în luna lui Septemvre, a adresat episcopiei bisericești din Siget, cum și întregului cleru rutén gr. cat. din Maramuresu o circulară, în care îi conjură pe preoți, ca să propage totu mai multu limba maghiară în popor, pentru ca prin acesta să-și arate alipirea față de națiunea maghiară. — Eță unu episcopu, care pentru unu papricăș, ce i s'a dat la Siget, își închină poporul său hidrei de maghiarizare.

— o —

Pentru o adresă de aderență, pe care au publicat-o în „Tribuna“ preotulu din Ghirișu Ioan Blaga și învățătorulu Georgiu Șinte în favorul celorl condamnați în procesul „Repliei“, după cum se scie, preotulu Blaga a fost achitat din partea judecătoriei de presă din Clușiu, ér învățătorulu Șinte a fost condamnat la o amendă de 10 fl. și A. Baltesu, ca responsabil pentru redacția, la o amendă de 500 fl. și două luni închisóre de stat. Cestii doi din urmă au înaintatú recursu de nulitate la Curiă,

— „Unde locuiești tu? Eu te voi cerceta după culesul de vii“.

Ea luă adresa mea, care i-o notasem în grabă pe-o filă din carnetu, și-mi șopti încet, întindându-mi mâna, care era de-o admirabilă formă:

— „Conteză la mine!“

Nu mai avui timp să-i strig, „îți mulțamesc!“ căci ea dispăruse în momentul următor. Aparițiunea acesta ideală mă urmări în decursu de mai multe săptămâni și nopți. Eu lucram greu, fără sens. Pe când îmi frământam argila, gândiam mereu la ea, și neîncetat simțiam trebuință de-o încordată sfortare a voinței mele, ca să pot lupta contra caracteristicului sentimentu, care mă robise. Astfel începusem să o scot aproape cu totul din sfera gândurilor mele, când éta într-o frumoasă dimineță de Septemvre audu la ușa mea o batere ușoră.

Puțin surprins, ne-avéndu obicei de-a primi visite, deschisei ușa și — fărmeccătoreea mea visiune de pe stradă intră, ca o furtună în odaiă. Într'adevăr era ea; cu același costum, cu aceeași ținută, cu deosebirea însă, că astă-dată coșulețulu conținea struguri, în locul smochinelor.

— „Tu veđi, că-mi ținú cuvântul“, strigă ea, și aședéndu coșulu pe pământu, luă unu strugur mare, auriu-sclipicios, rupse câte-va bobite din el și mi-le înfundă în gură, dicéndu cu suris: „Gustă numai!... Eu pentru tine i-am adus“. Apoi adause după o pauză: „Ți placu?“

Se pôte, că eu în momentul acela făceam fața unui desăvârșit idiotu, căci ea ridea cu hohotu, lăsându se apară de după buzele roșii, ca fraga, nise admirabil dinți copilăresci, a căror strălucire îmi marea și mai multă surprinderea.

— „Tu ești sficios, tu, unu artistu?“ dice ea uimită. „Asta totuși este curiosu. Dér mie îmi ești mai dragu așa!“ Apoi de-odată îndreptându-se în sus, cu capul înălțat cu mândria, în poziția de-a fi admirată, continuă ea cu voce caldă vibrătoare: „Mă afii tu frumoasă?“

Sficioșea dispăruse dela mine. O sărutare animată pe fața ei fú răspunsulu,

— „Ce-ți trece prin minte?... En ședii mai bine pe sofa și aide să mai vorbim. Cum te chiamă?“

— „Jean Baptiste. Și pe tine?“

— „Porumbu rădătoru.“

— „Frumosú nume, cine ți l'a datu?“

— „Ómenii din apropiere, fiind-că eu ridu mult și porumbii s'au obișnuit a-mi sbura pe umeri și capu, luându câte unu grăunte din mânil mele“.

Și acuma urmă o óră de deliciose convorbiri, a căror farmec mă îmbăta, ca și unu vin greu. Abia de-odată mă deșteptară cuvintele ei la realitate.

— „Eu nu sciu, ce va să dică asta. Auđi tu?“ strigă ea. „Am venit să-ți stau ca modelu, lucréză dér!“

Deși cam mahnit, o aședai în fața luminei și o óră întregă putui să uit femeia, pentru a cugeta exclusiv la modelu. După-ce se termină acestă lucrare, ea se sculă și punéndu-se la spatele mele privi lungu la bustulu ei schițat în patru părți; apoi simții brațele ei încungiurându-mi gâtulu și buzele ei arđéndu pe fața mea.

— „Acesta e frumosu! Tu ai talentu“, dice ea. „Pe tine ași puté să te iubescú, decât tu ai voi“.

— „Dacă voescú!“ Voiam să o îmbrățișezú, ea mă respinse însă linu.

— „Nu, nu, mai târziu, când voi veni érași“.

— „De ce?“ întrebai eu impacientu?

— „După două săptămâni. Dér eu voescú, ca tu să mă chemi. Tu mi-ai datú adresa“, dice ea căutându în buzunaru. „Aici este a mea, tu poți să-mi mai scrii, eu am învățatú să cetescú la preotulu nostru; altcum nu te teme, eu sunt singura, care seiu să cetescú în satulu nostru“.

Și când grăbiam, ca să-i ajutú la coșu, ea se furișase deja afară și isbindu ușa, îmi strigă:

— „Păstréză strugurii, până voru sta. Să ai ceva, ca să mai poți cugeta la mine“.

Dilele următoare fui prada unor friguri deosebite. Eu, care până acuma eram așa de liniștit și castu, uitam totul la amintirea ei. Creerii mei erau învălmășii. Visam de Dante și Beatrice, de Laura și Petrarca, de Raphael și de Fornarina. Ér în „porumbulu rădătoru“ priveam musa lucrărilor mele viitoare. Ce frumoasă viață ne-ar fi destinată ambilor! Ce visuri fermecătoare ar fi de realizat! Ce viitoru alu iubirei și alu renumelui!

Nemilósa rațiune însă, mă readuse érași la ordine. După o nopți nedormită, în care cugetai multu asupra situației chinuitoare, care ne-ar fi răpitú pe amândoi cu sine din cauza modestelor mele mijloc

după cum cetim acum în foile ungu...

-o-

O revistă pedagogică. Cetim în „Tim...

-o-

Școlii pentru oficerii în activitate. In...

-o-

Limba cehă și limba slovacă. „Na...

Scene din Dobrițină.

Dobrițină, 23 Noemvrie 1894.

Sunt sigur, că cele ce voui scrie...

fiului lui Kossuth, pe care diaristica jidano...

Fiă-cărui cetitorii îi sunt cunoscute...

Încă înainte de sosirea sa aici în...

Cu ocaziunea adunării din 18 l. c.,...

Vorbesce mai departe contra armatei...

Vorbindu de industriă și comerțiu...

preț bagatelă? (Din publică erumpu sbie...

Mai interesantă însă e partea, în care...

Eram între dâșii c'unu prietinu și...

Urmăză vorbirea d-lui Kossuth Ferencz...

Deși nu-mi făcea plăcere de a-i asculta...

După procesiune, care a fost în 19...

rau. Oare când Românii ar face ast-felū, ce...

Etă câte-va scene petrecute în ora...

s. b.

Teatru germanū

În zelulū ei celū mare de a reprezenta...

Mai norocoasă a fostū direcțiunea în...

Sămbătă în 1 Decemvrie n. se va re...

DIVERSE.

Setosū de căldură. Când lordulū...

Proprietarū: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactorū responsabilū: Gregoriu Maiorū.

Înainte de tôte, uitândū arta, căreia i...

Mă retrăsei dără, mai multū ca altă...

Astfelū trecuseră aprôpe trei luni...

„Decă scrisorea vine dela ea!“ Și

de-odată mă cuprinse desevêșită amintirea...

Nu mă înșelasem. Biata copilă 'm'...

Eu simțeam ceva în creierulū meu, ca...

În ziua de Duminecă întrai în lo...

— „Ce bunū ești tu că, ai venitū!

Capulū ei cădū pe pernă, eu o să...

În ziua următoare am voitū să asistū...

Când Carpeaux sfârșise cu enararea...

După-oc încuiase cu îngrijire ușa at...

De când amēndoi suntū morți, nici...

Leontina T. Popū.

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Novembre 1894.

Renta ung. de aur 4%	123.50
Renta de corone ung. 4%	97.70
Impr. oail. fer. ung. in aur 4 1/2%	127.50
Impr. oail. fer. ung. in argint 4 1/2%	102.—
Oblig. oail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.—
Bonuri rurale ungare	97.10
Bonuri rurale croate-slavone.	99.—
Imprum. ung. cu premii	158.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	142.50
Renta de hartie austr.	100.—
Renta de argint austr.	99.95
Renta de aur austr.	124.30
Losuri din 1860	154.65
Actii de-ale Băncii austro-ungară	1045.—
Actii de-le Băncii austr. de credit.	397.60
Actii de-ale Băncii ung de credit.	495.25
Napoleonori	9.91
Mărci imp. ger.	61.05
London (lire sterlinge).	124.60
Rente de corone austr.	100.05

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Novembre 1894.

Banonote rom. Cump.	9.81	Vënd.	9.84
Argint român. Cump.	9.76	Vënd.	9.80

Napoleon-d'ori Cump.	9.88	Vënd.	9.91
Galbeni Cump.	5.84	Vënd.	5.89
Ruble rusești Cump.	133. 1/2	Vënd.	—
Lire turcești Cump.	11.10	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	60.90	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

De vëndare 2 case

in strada Scheilor (Weissenhausgasse)
Casa Nr. 28 partere, situată lângă canalul morii, cu curte spațioasă, șopron, grajd etc.

Casa nr. 39 cu un etagiu, și cu o grădinuță.

Informațiuni dă proprietarul, strada Orfanilor (Weissenhausgasse) Nr. 9, etagiul I. la dreapta.

559,1—2

Numere singuratic
din „Gazeta Transilvaniei”
la 5 cr. se pot cumpăra în
biblioteca Nicolae Ciurea și în
tutungeria I. Gross.

**Hala de mărfuri din Brașov
asociație cu garanție limitată**

Recomandă depoulă seu foarte bogat asortat
de diterite

Mobile și anume: garnituri pentru Saloane, pentru oda de
măncare, de dormit, costene, mese, divanuri etc.

Vetre de feră asortiment mare, foarte solidă lu-
crate.

Covoră, desenuri frumoase, foarte durabile.

Mărfuri de strungărie, Etagere, Pulturi de note,
de garetă etc. Plosci,

Canale (pipe) de lemn, dopuri de buți, Perii și Fânărie.

Executare foarte solidă și prețuri moderate.

Localul de vëndare se află sub firma

Asociațiunea de magazin din Brașov,
in Podul bătușilor, etagiul prim.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe un an.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă
a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Marea bancrută!

New-York și Londra n'au lăsat necruțat nici continentul european
marea fabrică de argintărie s'a vëndut necesitate să dăruiescă intregul ei
poșit în schimbul unei răsplate mici pentru muncă.

Eu sunt impuțernicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu dăruiesc

prin urmare ori cui, fiă bogat ori sărac, următoarele obiecte pentru
mă suma de fl. 6.60 și adică:

6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engleză,	1 lingură de argint pentru lapă patent americană,
6 furculițe de argint patent americană dintr'o bucată,	2 ciocănele de argint, pentru spu- ouă, patent americană,
6 linguri de argint patent ame- ricană,	6 cesci Victoria englezești,
12 lingurițe de argint pentru ca- fea patent americană,	2 candelabre de masă,
1 lingură de argint pentru supă patent americană,	1 strecurătoare pentru ceai, 1 zaharniță,

44 bucăți la un loc.

Tote cele 44 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 6.60
și acum se pot cumpăra pe prețul bagatelă de fl. 6.30. Argintul pa-
tent american este un metal alb, care își păstrează oolărea argi-
tului 25 de ani, despre ceea ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e o șarlatanie
mă simt îndatorat în public, că ori cine, orăruia nu-i convine mar-
trimi bani înapoi, nimenea însă se nu tracă cu vederea ocașia
acesta favorabilă de-ași procura această garnitură pompoasă, care cu
seebire se potrivește pentru

cadouri de crăciun și anul nou, precum și dar de nuntă

Depou numai la

A. HIRSCHBERG-S

Haupt-Agentur der vereiniger amerik.

Patent-Silber-waarenfabriken.

WIEN, II., Rembrandtstrasse 19.

Telephon
Nr. 7114.

Se trimite numai cu rambursă postală sau cu trimiterea înai-
a sumei. Praful de curățit aceste obiecte 10 cr. Veritabilă numai
marca.

Estrasă din scrisorile de recunoștință:

Texing, (Austria de sus), 21 Febr. 1892.

Din întâmplare am vëndut garnitura la Seren. Sa Contele
Wurmbrand și m'am convins de frumșete și ieftinătate.

Josef Forst, paroch.

Olmütz, 1 M i 1892.

Cu trimiterea sunt foarte mulțumit.

531,5—7.

Căpitanu Cz.... comand. pieții.

TIPOGRAFIA**A. Mureșianu**

Brașov, Tergul Inului Nr. 30.

Acestă stabiliment este provădit cu cele mai
bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce
comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de servicii.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Coverle, in tola mărima.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroulă
tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, eta-
giul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Co-
mandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.